

Et rum til ære for patienterne

I slutningen af april åbner Psykiatrisk Center Hvidovre tre nye sanserum. De tre sanserum har kostet en lille million at etablere og har til hensigt at nedbringe brugen af bælder.

24. april 2015, 15:15

Et klik på en kontakt i væggen. Sanserummet bades i en dæmpet rød farve. Endnu et klik på kontakten. Farven skifter til lyserød. Et klik mere og rummet er nu lilla.

Ledende terapeut, Helle Nørgaard Rasmussen, og projektsygeplejerske, Katarina Nenadovic, på Psykiatrisk Center Hvidovre beslutter sig for den varme røde farve og tænder for musikken og fjernsynsskærmen. Blide toner lyder ud af højttalerne med det såkaldte MusiCure, som er specielt udarbejdet til at berolige og skabe positive oplevelser. Der er valgt særlige instrumenter, og rytmen i musikken ligger tæt på hjerterytmen. På skærmen dukker rolige naturoptagelser med en sandstrand op.

Vi befinder os i sanserummet på Psykiatrisk Center Hvidovre. Et sted, hvor patienten kan komme ind sammen med et eller flere personalemedlemmer, hvis vedkommende for eksempel er urolig, angst, opkørt eller psykotisk. "Et rum til ære for patienterne", som de to medarbejdere kalder det.

"Sanserummet kan være nyttigt i forhold til at modvirke enhver form for tvang. Det kan være ved uro, angst eller ubehag for eksempel i forbindelse med besøg og lægesamtaler. Det kan bruges til afslapning og velvære. Tanken er, at det skal kunne bruges af alle de patienter, der har lyst," uddyber ledende terapeut Helle Nørgaard Rasmussen.

Et næsten bart, hvidt rum

Rummet virker bart, bortset fra gardinet for enden, hvor der bagved gemmer sig en lille træaltan, som sikrer, at patienten kan få frisk luft og komme ud at ryge. Den nederste halvdel af altanen skal skærmes af med træ. Her kan patienten sidde i fred udenfor. Gardinet gør rummet mørkere og skærmer for sollyset. Væggene er hvide, og sanserummet er næsten tomt med undtagelse af en kuglesækkestol.

Det er ikke meningen, at der skal være så meget inventar i sanserummet, men at personalet fra

situation til situation skal bringe det ind, som patienten har brug for. Det kan være et tæppe, en kugledyne, tegneredskaber eller dufte.

En million giver tre sanserum

Psykiatrisk Center Hvidovre er stadig i gang med den helt store ombygning, der blandt andet medfører tre helt nyombyggede lukkede afdelinger med dertilhørende sanserum. Bygningskallerne er de gamle, mens bygningerne bag facaderne fremstår helt nye, lyse og med god plads.

Sanserummene vil blive taget i brug i slutningen af april, når de lukkede sengeafsnit flytter over i de nye bygninger. Meget af inventaret har de på forhånd, da de i flere år har arbejdet på at nedbringe antallet af bæltefikseringer.

Et af formålene med sanserummet er at forebygge enhver form for tvang blandt andet ved at dæmpe stimuli for at kunne skabe bedre kommunikation med og relation til patienten. Sanserummet skal introducere patienten til forskellige strategier til at opnå selvkontrol. Det kan også bruges af patienten til at håndtere angst og uro eller til at slappe af og opnå velvære.

Projektsygeplejerske Katarina Nenadovic skitserer på sin tur rundt på afdelingen to scenarier, hvor rummet kan bruges til at undgå en bæltefiksering. I det første scenarie får patienten det gradvist dårligt. Her tager personalet nedturen i opløbet ved at tilbyde patienten at komme ind i sanserummet, hvis vedkommende har lyst til det. På den måde får personalet dæmpet angst eller uro og talt om, hvad der generer patienten eller er udfordrende for vedkommende.

”Det andet scenarie er, hvis patienten er meget opkørt. I stedet for at gå ind på stuen med patienten forsøger vi at gå herind. Vi forestiller os, at der er flere personalemedlemmer med inde, og at vi måske holder fysisk fast i patienten i længere tid, end vi tidligere har gjort. Vi går herind for at dæmpe stimuli og få en dialog i gang. Tanken er, at vi kan undgå en bæltefiksering ved at bruge mere tid med patienten,” forklarer Katarina Nenadovic.

Tankerne bag sanserummet

I USA og Australien har de arbejdet med sanserum i årevis. Erfaringer, som Psykiatrisk Center Hvidovre har trukket på i forhold til, hvilke farver patienterne synes er rarest, hvilken musik der skal være, og hvad patienterne godt kan tænke sig i et sanserum. På sigt er tanken, at patienterne på Psykiatrisk Center Hvidovre i samarbejde med medarbejderne skal skabe rammerne for sanserummene, når de begynder at bruge dem.

”Vi vil gerne inddrage patienterne i den videre udvikling af sanserummet ved at spørge ind til deres oplevelser med at bruge det. Vi vil gerne have et godt indtryk af, hvorfor de bruger rummet, og hvad de får ud af at være derinde. Så kan vi bedre indrette og anvende sanserummet efter, hvad patienterne efterlyser og har gavn af,” supplerer ledende terapeut, Helle Nørgaard Rasmussen.

Forebyggelse er vejen frem

Siden 2012 har Psykiatrisk Center Hvidovre haft som erklæret mål at nedbringe antallet af bæltefikseringer. Det er lykkedes at nedbringe antallet af bæltefikseringer med godt 38 procent fra 2012 til 2014, så der var 122 bæltefikseringer i 2014. Deres mål er hvert år, at reducere med antallet

af bæltefikseringer med 20 procent i forhold til det foregående år.

”Vi arbejder rigtigt meget med aktiviteter i dagstimerne, så patienterne har noget at tage sig til. Aktiviteterne er tilpasset patienterne, og målet er, at aktiviteterne skal være meningsfulde for dem. Deltagelsen er frivillig, og patienterne er med til at vælge, hvad der skal være på ugeplanen.,” siger projektsygeplejerske, Katarina Nenadovic, der netop fremhæver patientaktiviteterne som en central del af de gode resultater, da de har frigivet tid, som personalet nu kan bruge på samtaler og behandling.

Personalet bruger også mere tid på at byde nye patienter velkomne og lære dem at kende i den første tid, så de derudfra kan udarbejde en kriseplan om, hvad der trigger patienten, og hvordan personalet kan se tegn på, at patienten er ved at blive angst og urolig. Herudfra kan personalet undgå, at en situation eskalerer.

Nogle klik på kontakten, og lyset, skærmen og musikken slukkes og efterlader sanserummet i et dæmpet mørke. Det bliver spændende, hvordan patienter og personale vil tage imod det nye sanserum, og om det i praksis vil nedbringe brugen af tvang yderligere.

Fakta. Finansiering af sanserummene

Psykiatrisk Center Hvidovre har fået midler til de tre sanserum fra Region Hovedstadens Psykiatri, og centeret har siden januar 2013 været med i projekt 'Nedbringelse af tvang', hvorfra de også har brugt projektmidler til sanserummene.

[Fotos er taget af Jette Nielsen.](#)

RSS Feed

Klik på nedenstående link, hvis du vil tilmelde dig nyhederne på PsykiskSårbar som RSS-feed

[Nyheder](#)